

ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਛਿੜਕਾਅ Aerial Spraying in B.C.'s Forests

ਕਿਹੜੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਜੰਗਲ ਕਈ ਪੱਤੇ ਝਾੜਨ ਵਾਲੇ (defoliating) ਕੀੜਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਹਨ, ਜੋ ਉਹ ਕੀੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੇੜਾਂ ਅਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਆਦਾਤਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ, ਕੁਝ ਜਾਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੀ ਸੀ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਫੋਰੈਸਟਸ, ਲੈਂਡਜ਼, ਨੈਚੁਰਲ ਰਿਸੋਰਸ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਐਂਡ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (FLNRORD) ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਚਿੱਤੇ ਪੜੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ:

- ਪੱਛਮੀ ਸਪਰੂਸ ਬੱਡਵਰਮ (Western spruce budworm)
- ਡਗਲਸ-ਫਰ ਟਸੋਕ ਮੋਥ (Douglas-fir tussock moth)
- ਪੱਛਮੀ ਹੈਮਲੋਕ ਲੂਪਰ (Western hemlock looper)

ਇਹ ਪੜੀਆਂ ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਉਂ ਹਨ?

ਇਹ ਪੜੀਆਂ ਆਕਰਮਣਸ਼ੀਲ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਪੇੜਾਂ ਤੋਂ ਪੱਤੇ ਝਾੜ ਸਕਦੇ ਹਨ (defoliation)। ਡੀਫੋਲੀਏਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਕਾਸ, ਤਣਿਆਂ ਦੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਅਤੇ ਪੇੜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤੱਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਗਲਸ-ਫਰ ਟਸੋਕ ਮੋਥ (Douglas-fir tussock moth) ਦੇ ਹਵਾ ਵਿਚਲੇ ਵਾਲ, ਰੇਸ਼ਮੀ ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੌਰਾਨ ਉਤਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਅਲਰਜਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੈਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੀ ਨਲੀ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਖੇਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਲੱਛਣ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਉਟਬ੍ਰੇਕਾਂ (ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣਾ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਬਾਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਿਆਦਾ ਬੇਅਰਾਮੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇੰਨਾਂ ਅਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਡੀਫੋਲੀਏਟਰ (defoliator) ਅਬਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਕਈ ਢੰਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੰਨਾਂ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਫੋਰਮੋਨ ਟ੍ਰੈਪਿੰਗ (pheromone trapping) ਅੰਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (egg counts) ਅਤੇ ਅਬਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਡੀਫੋਲੀਏਸ਼ਨ ਮੈਪਿੰਗ (defoliation mapping)। ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਫੋਲੀਏਟਰ (defoliator) ਅਬਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਫੋਰੇ 48ਬੀ® (Foray 48B®) ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਈ ਛਿੜਕਾਅ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੋਰੇ 48ਬੀ® (Foray 48B®) ਬੈਸੀਲਸ ਥੁਰਿੰਜੀਐਨਸਿਸ (*Bacillus thuringiensis*) ਨਾਮ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਅਮ ਦੀ ਕੁਰਸਟਾਕੀ ਕਿਸਮ ਬੀਟੀਕੇ (*kurstaki* (Btk)) ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਅਧਾਰਤ ਉਤਪਾਦ ਹੈ। ਬੀਟੀਕੇ (Btk) ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬੈਕਟੀਰੀਅਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੇ, ਜਿਪਸੀ ਮੋਥ ਵਰਗੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੰਡੀਆਂ (caterpillars) ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਗਿਆਤ ਹੈ। ਸੁੰਡੀਆਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਟੀਕੇ (Btk) ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫੋਰੇ 48ਬੀ® (Foray 48B®) ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਹੀਨ (ਸੁਸਤ) ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਬੀਟੀਕੇ (Btk) ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਟੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਫੋਰੇ 48ਬੀ® (Foray 48B®) ਲੋਕਾਂ, ਕੁੱਤਿਆਂ, ਬਿੱਲੀਆਂ, ਮੱਛਲੀਆਂ, ਪੰਛੀਆਂ, ਭੁਜੰਗਾਂ (reptiles), ਜਾਂ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ, ਬੀਟਲਾਂ ਜਾਂ ਮਕੜੀਆਂ ਵਰਗੇ ਕੀੜਿਆਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੀਟੀਕੇ (Btk) ਉਤਪਾਦ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਾਸਤੇ ਲਗਭਗ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ।

ਹਵਾਈ ਛਿੜਕਾਅ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਫੋਰੇ 48ਬੀ® (Foray 48B®) ਦਾ ਹਵਾਈ ਛਿੜਕਾਅ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛਿੜਕਾਅ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਛਿੜਕਾਅ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਸਮ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੀ ਉਪਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੇ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਛੋਟੀਆਂ ਸੁੰਡੀਆਂ (caterpillars) ਦਾ ਉਪਚਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਰ ਸਕਣ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਟੀਕੇ (Btk) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਪ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਸੰਬੰਧੀ ਚੇਰੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਵੇਰਾਂ ਲਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜਦੇ ਹਨ। ਛਿੜਕਾਅ ਨੂੰ ਜੀ ਪੀ ਐਸ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਵਾਈ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਏਗਾ, ਪਰ ਉਪਚਾਰ ਦੀ ਆਮ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਾਇਨਾਂ ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਚਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਤੇ ਐਫਐਲਐਨਆਰਓਆਰਡੀ (FLNRORD) ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਇਟ ਦੇਖੋ: www.for.gov.bc.ca/rsi/ForestHealth/Defoliator_Program.htm.

ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਪਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰਾਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਸੁੰਘੋ ਅਤੇ ਸਖਤ ਤਲਾਂ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੇਖੋ। ਬੂੰਦਾਂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਰਗੜਣ ਨਾਲ ਹਟਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਆਖਿਰਕਾਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਕੀ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ?

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਮਾਰੀ ਤੇ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਮਾਨੀਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਵਿਕਟੋਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਆਪਕ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ

ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰੂਮਾਂ ਦੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਦਮੋ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਲਗਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਵਾਈ ਛਿਕਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਓ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਅੰਦਰ ਰਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਉੱਡ (ਖਿੱਡ) ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ (ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਹਵਾ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਜਲਦੀ) ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਛਿੜਕਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਫਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦਰਸ਼ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਬਾਹਰ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਵੋ
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਜਾਂ ਪਕਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧੋਵੋ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

ਜਿਪਸੀ ਪਤੰਗੇ (ਮੌਥ) ਲਈ ਛਿੜਕਾਅ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, www.healthlinkbc.ca/healthfiles #90 ਉ ਜਿਪਸੀ ਪਤੰਗੇ (ਮੌਥ) ਲਈ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇਖੋ।